

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
معاونت بهداشتی

گروه تخصصی پیشگیری و مبارزه با بیماری‌های استان

سرخک Measles

تعریف

علائم بیماری

پیشگیری

توصیه‌های لازم

۴- به منظور پیشگیری در موارد تماس، از واکسن سرخک (M یا MR یا MMR) استفاده گردد.

Koplik Spots

شماره تلفن ستاد گزارش‌گیری بیماری‌های استان

۰۲۴۱-۴۲۲۱۰۱۳

شماره تلفن‌های ستاد گزارش‌گیری بیماری‌های شهرستان‌ها

زنجان: ۰۲۴۱-۳۲۲۲۴۹۱

ابهر: ۰۲۴۲-۵۲۲۴۰۰۷

خدابنده: ۰۲۴۲-۴۲۲۲۶۶۷

طارم: ۰۲۴۲-۲۸۲۳۰۹۵

ایجرود: ۰۲۴۲-۳۷۲۲۵۰۸

خرمدره: ۰۲۴۲-۵۵۲۶۸۲۱

ماهنشان: ۰۲۴۲-۳۲۲۳۲۹۵

بررسی شوند و در صورت تکمیل نبودن واکسیناسیون (بر اساس کارت واکسن یا حافظه والدین)، بلافاصله واکسینه گردند. بررسی موارد در مدت ۴۸ ساعت بعد از شناسایی مورد اولیه، ضروری خواهد بود.

توصیه‌های لازم

۱- اگر در یک کانون جمعیتی (مدرسه، اداره، پادگان و...) یک مورد قطعی مبتلا به سرخک گزارش گردد و علائمی از گردش ویروس در مدت سه هفته پس از شروع ابتلا نفر اول وجود داشته باشد، باید تمامی افراد ۹ ماه تا ۲۵ سال آن کانون بدون توجه به سابقه واکسیناسیون، واکسینه شوند.

۲- اگر در یک کانون جمعیتی، طی حدود ۱۴ روز، دو مورد مشکوک به سرخک یا بیشتر مشاهده گردید، باید تمامی افراد ۹ ماه تا ۲۵ سال آن کانون را بدون توجه به وضعیت واکسیناسیون قبلی، واکسینه نمود.

۳- در بیمارستان از مرحله آبریزش بینی و قبل از ظهور تب تا ۴ روز بعد از بروز بثورات پوستی، خطر انتشار ویروس به سایر بیماران بستری و در معرض خطر، وجود دارد (در مورد مبتلایان به اختلالات ایمنی، این احتمال تا پایان دوره بیماری وجود دارد).

سرخک (Measles)

سرخک بیماری حاد بثوری، بسیار مسری و با قدرت انتشار زیاد می‌باشد که عامل آن یک نوع ویروس است.

علائم بیماری

علائم مقدماتی

تب
احتقان ملتحمه
آبریزش از بینی
سرفه
نقاط سفید در زمینه قرمز بر روی سطح مخاطی دهان (koplic spots)

علائم دیررس

بثورات
که ابتدا در صورت (ناحیه خط مو) ظاهر می‌شوند، سپس به تمام بدن گسترش می‌یابند و ۷-۴ روز نیز باقی می‌مانند.

دوره نهفتگی بیماری

دوره نهفتگی بیماری ۱۴-۷ روز می‌باشد.
که معمولاً ۱۰ روز تا زمان بروز علائم اولیه و ۱۴ روز تا ظهور بثورات می‌باشد.

مخزن بیماری

انسان تنها مخزن ویروس محسوب می‌شود.

عوارض عمده بیماری

عفونت گوش میانی
عفونت ریه‌ها
اسهال
سوء تغذیه
زخم قرنیه و کوری
تورم مغز

دوره قابلیت سرایت بیماری

به طور معمول از ۵-۳ روز قبل از بروز بثورات سرخکی و تا ۴ روز پس از آن، بیماری، مسری تلقی می‌شود.

پیشگیری

جهت پیشگیری از **واکسن** زنده سرخک یا MMR یا MR (طبق دستور العمل واکسیناسیون کشوری) به میزان ۵/سی‌سی، زیر جلدی توصیه می‌گردد.

۲

نحوه مراقبت از موارد تماس بیماری

افراد در معرض تماس با فرد مبتلا به سرخک (بدون سابقه واکسیناسیون) در صورت نداشتن ممنوعیت دریافت واکسن، بایستی واکسینه گردند و در صورتی که امکان تجویز واکسن به هر علتی برای آنان میسر نباشد باید ۱۴ روز تحت مراقبت قرار بگیرند و بروز تب در آنها به عنوان احتمال شروع بیماری تلقی گردد. طول مدت استراحت و جداسازی این افراد بر مبنای تشخیص پزشک معالج خواهد بود.

افراد خانواده فرد مشکوک که واکسینه نشده‌اند و سن آنها بین ۹ ماه تا ۲۵ سال است، باید در فاصله زمانی کمتر از ۷۲ ساعت بعد از شروع علائم در بیمار، واکسینه شوند. در مورد کودکان کمتر از ۹ ماه و زنان باردار، تجویز ایمونوگلوبولین استاندارد (به مقدار ۰/۲ میلی لیتر به ازاء هر کیلوگرم وزن و حداکثر ۱۵ میلی لیتر) توصیه شده است. کلیه افراد دریافت کننده ایمونوگلوبولین اختصاصی سرخک باید ۵ ماه بعد واکسینه شوند. (تجویز واکسن قبل از این مدت، بی‌اثر خواهد بود).

در مدارس بلافاصله بعد از تشخیص کلینیکی بیماری، تمامی دانش آموزان مدرسه باید از نظر سابقه واکسیناسیون و دریافت ۲ نوبت واکسن سرخک

۳